

Onderzoek 4

Vraag

Ga op zoek naar achtergrondinformatie over Adriaan Thomsons belevenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Wat heeft hij gedaan, of wat is hem allemaal overkomen?

Lees de *Aanvraag Oorlogsherinneringskruis*. Deze telt twee kantjes.

Typoscript: de aanvraag is letterlijk en zo precies mogelijk overgetypt.

- Wanneer is de aanvraag geschreven?
- Wie heeft de aanvraag geschreven?
- Aan wie is de aanvraag gericht?
- Wat is het doel van de aanvraag?
- Welke informatie bevat de aanvraag over de periode van de Tweede Wereldoorlog?
- Kun je informatie vinden over zijn opvattingen en over de keuzes die hij maakte?

Maak aantekeningen voor je (korte) presentatie (delen van resultaten).

Delen van resultaten

- Vertel kort welke informatie Adriaan Thomson over 'zijn' Tweede Wereldoorlog gaf.
- Vertel iets over zijn beweegredenen: het waarom achter zijn keuzes.

London, 19 Juni 1945.

Aan
Zijne Excellentie den Minister van Oorlog

Geeft het verschuldigde verbod te kennen,

THIESEN, Adriaan, Antoon, Jacob, Johan,

Kapitein der Infanterie, thans ingedeeld bij de Expeditionnaire Macht,

dat hij gedurende de oorlogsdagen van 10 tot en met 14 Mei 1940 als waarnemend Chef van den Staf der VII Divisie den oorlog als behoorende tot de fronttroepen heeft medegemaakt;

dat hij gedurende het verdere verloop van den oorlog heeft deelgenomen aan een illegale actie en -voor zover de noodlijke omstandigheden dit mogelijk maakten- aan de bevrijding van het Vaderland actief mede te werken;

dat hij daarbij niet geschroomd heeft zijn leven in de waagschaal te stellen, hetgeen o.a. moge blijken uit het feit, dat hij op 29 October 1943 bij vonnis van het Feldgericht Luftgau Holland tot den doodstraf werd veroordeeld, welk vonnis door het Oberkommando der Wehrmacht te Berlijn bevestigd is geworden en waarvan op 13 Maart 1944 ingevolge art. 68 der Conventie van Genève aan den Koninklijken Zweedschen Gesant te Berlijn is kennis gegeven en hij niet voor gratis verlossing in aanmerking kwam;

dat dit vonnis tegen hem werd uitgesproken op grond van de door hem verrichte werkzaamheden op het gebied der militaire zoewel als economische spionage, politieke activiteit gericht tegen het Nationaal-Socialisme en oorwonderbreuk;

dat hij ondanks de zeer zware en langdurige verhooren der Gestapo (Sicherheitsdienst) heeft volhard in het verzwijgen van de namen der medewerkers, hetgeen moge blijken uit de omstandigheden, dat hij als eenige verdachte in het proces is veroordeeld en nimmer als bemiddende getuige in andere processen is opgetreden;

dat hij, toen ook na de veroordeeling Dr. Oetmann, de leider van het vooronderzoek in zijn strafzaak, hem trachtte te bewegen tot het geven van eenigzins inlichtingen en hem daarbij zelfs steun werd toegezegd voor het verkrijgen van gratis, indien hij de verlangde inlichtingen verstreekte, volhard heeft in het verzwijgen van de namen dezer medewerkers;

dat o.a. Mr. van Heuven Goedhart, de reserve kapitein J. de Groot, thans werkzaam op het bureau inlichtingen te Wassenaar en den Heer A. Alblas, welke onder den schuilnaam van Klaus de Jong als een der eerste parachutisten in Nederland aangekomen was, in staat zijn verklaringen omtrent den aard en omvang zijner werkzaamheden te verstrekken;

dat hij op 15 Mei 1942 zich als beroepsofficier te Ede heeft gemeld hoewel hij wist, dat daaraan het interneeren als krijgsgevangene verboden was;

dat hij evenwel hoopte na een korte internering wederom vrij te komen en het illegale werk weder te kunnen voort zetten, aangesien voordat de internering der beroepsofficieren plaats vond, door de activiteit van de zijde der Directie der Nederlandsche Spoorwegen -bij welke eenzaam ondergeteekende een functie als Inspecteur toegevoegd aan de Directie der A.T.O. had verkregen- van de overeenkomstige autoriteiten der Deutsche Reichsbahn reeds toezegging was verkregen, dat de bij dit eenzaam werkende beroepsofficieren na een korte periode van internering wederom zouden terugkeeren in Nederland;

dat bij het eerste retourtransport ook inderdaad de beroeps-officieren, werkzaam bij het spoorwegbedrijf, met uitsluiting van ondergeteekende zijn ontslagen uit de internering;

dat van de zijde van de Directie der Nederlandsche Spoorwegen nog verdere pogingen in het werk zijn gesteld, om hen uit de internering te doen ontslaan;

dat het handhaven zijner internering vermoedelijk reeds geschild is op aanwijzingen der Sicherheitsdienst;

dat hij meent hierna te hebben bewezen, dat hij inderdaad den oorlog ook na 14 Mei 1940 heeft voortgezet voor zover dit in zijn vermogen lag;

dat hij niet getrecht heeft naar Engeland te ontvluchten, omdat hij meende in Nederland zelf het Vaderland gedurende die periode meer direct te kunnen dienen;

dat hij zich -op den desbetreffende vraag van Dr. Wladis Boekman- wel bereid heeft verklaard naar Engeland te ontvluchten, indien dit gewenscht werd geacht.

Bedenken waarom hij Uw Excellentie eerbiedig verzoekt hem het oorlogsherkenningsslands met gesp voor den verrichten frontdienst van 10 Mei tot en met 14 Mei 1940 te willen verleenen.

*t welk doende enz.

M. v. d. M.

Aan:
Zijne Excellentie den Minister van Oorlog

Geeft met verschuldigden eerbied te kennen,

THOMSON, Adriaan, Antoon, Jacob, Johan,

Kapitein der Infanterie, thans ingedeeld bij de Expeditionnaire Macht, dat hij gedurende de oorlogsdagen van 10 tot en met 14 Mei 1940 als waarnemend Chef van den Staf der VII Divisie den oorlog als behoorende tot de fronttroepen heeft medegemaakt;

dat hij gedurende het verdere verloop van den oorlog heeft deelgenomen aan zgn. illegale actie om –voor zoover de moeilijke omstandigheden dit mogelijk maakten– aan de bevrijding van het Vaderland actief mede te werken;

dat hij daarbij niet geschroomd heeft zijn leven in de waagschaal te stellen, hetgeen o.m. moge blijken uit het feit, dat hij op 29 October 1943 bij vonnis van het Feldgericht Luftgau Holland tot den doodstraf werd veroordeeld, welk vonnis door het Oberkommando der Wehrmacht te Berlijn bevestigd is geworden en waarvan op 13 Maart 1944 ingevolge art. 68 der Conventie van Genève aan den Koninklijken Zweedschen Gezant te Berlijn is kennis gegeven en hij niet voor gratie verleening in aanmerking kwam;

dat dit vonnis tegen hem werd uitgesproken op grond van de door hem verrichte werkzaamheden op het gebied der militaire zoowel als economische spionage, politieke activiteit gericht tegen het Nationaal-Socialisme en eerewoordbreuk;

dat hij ondanks de zeer zware en langdurige verhooren der Gestapo (Sicherheitsdienst) heeft volhard in het verzwijgen van de namen der medewerkers, hetgeen moge blijken uit de omstandigheid, dat hij als eenige verdachte in het proces is veroordeeld en nimmer als bezwarende getuige in andere processen is opgetreden;

dat hij, toen ook na de veroordeeling Dr. Ortman, de leider van het vooronderzoek in zijn strafzaak, hem trachtte te bewegen tot het geven van eenigerlei inlichtingen en hem daarbij zelfs steun werd toegezegd voor het verkrijgen van gratie, indien hij de verlangde inlichtingen verstrekke, volhard heeft in het verzwijgen van de namen dezer medewerkers;

dat o.a. Mr. Van Heuven Goedhart, de reserve kapitein J. de Geus, thans werkzaam op het bureau Inlichtingen te Wassenaar en den Heer A. Alblas, welke onder den schuilnaam van Klaas de Jong als een der eerste parachutisten in Nederland aangekomen was, in staat zijn verklaringen omtrent den aard en omvang zijner werkzaamheden te verstrekken;

dat hij op 15 Mei 1942 zich als beroepsofficier te Ede heeft gemeld hoewel hij wist, dat daaraan het interneeren als krijgsgevangene verbonden was;

dat hij evenwel hoopte na een korte interneering wederom vrij te komen en het illegale werk weder te kunnen voort zetten, aangezien voordat de interneering der beroepsofficieren plaats vond, door de activiteit van de zijde der Directie der Nederlandsche Spoorwegen –bij welks concern ondergeteekende een functie als Inspecteur toegevoegd aan de Directie der A.T.O. had verkregen– van de overeenkomstige autoriteiten der Deutsche Reichsbahn reeds toezegging was verkregen, dat de bij dit concern werkende beroepsofficieren na een korte periode van interneering wederom zouden terugkeeren in Nederland;

dat bij het eerste retourtransport ook inderdaad de beroeps-officieren, werkzaam bij het spoorwegbedrijf, met uitzondering van ondergeteekende zijn ontslagen uit de interneering;

dat van de zijde van de Directie der Nederlandsche Spoorwegen nog verdere pogingen in het werk zijn gesteld, om hem uit de interneering de doen ontslaan;

dat het handhaven zijner interneering vermoedelijk reeds geschied is op aanwijzingen der Sicherheitsdienst;

dat hij meent hiermede te hebben bewezen, dat hij inderdaad den oorlog ook na 14 Mei 1940 heeft voortgezet voor zoover dit in zijn vermogen lag;

dat hij niet getracht heeft naar Engeland te ontvluchten, omdat hij meende in Nederland zelf het Vaderland gedurende die periode meer direct te kunnen dienen;

dat hij zich –op den desbetreffende vraag van Dr. Wiardi Beckman– wel bereid heeft verklaard naar Engeland te ontvluchten, indien dit gewenscht werd geacht.

Redenen waarom hij Uwe Excellentie eerbiedig verzoekt hem het oorlogsherinneringskruis met gesp voor den verrichten frontdienst van 10 Mei tot en met 14 Mei 1940 te willen verlenen.

't Welk doende enz.

[handtekening]